

Syd Korea sörjer sina 200 000 bortadopterade barn i tårdrypande filmer och schlager

AVHANDLINGEN/ TOBIAS HÜBINETTE

Källa: Dagens Nyheter
Storlek: M

Avdelning: Familj Sida: A22()
Datum: 060516

Sextontusen personer har laddat ner Tobias Hübinettes avhandling "Comforting an orphaned nation" ("Att trösta ett föräldralöst folk") från den akademiska databasen DiVA sedan disputationen vid Institutionen för orientaliska språk/Koreanska avdelningen vid Stockholms universitet i december förra året. Opponent var Koen De Ceuster, professor i koreanologi vid Leidens universitet i Holland.

Det gör avhandlingen till den mest nerladdade/lästa någonsin vid Stockholms universitet, berättar Tobias Hübinette som själv är överraskad över intresset.

Skälet är förmodligen att det finns så oerhört många som är berörda av Koreadoptionerna, säger han. Det gäller både de adopterade själva, deras adoptivföräldrar, deras biologiska föräldrar i Korea och även deras egna partner och kanske barn sedan många av dem nu är vuxna. Man beräknar att 200 000 barn adopterats till väst från Sydkorea sedan kriget, det är den största barnmigrationen någonsin.

Tobias Hübinette har studerat hur detta trauma, för ett trauma är det fråga om, avspeglas i Sydkoreas populärkultur, både inom film och schlager. I sin avhandling analyserar han fyra sånger och fyra långfilmer, bland annat en från Sverige, som handlar om adopterade personer och deras liv. Han har också studerat hur frågan behandlas i koreansk press och debatt.

Den svenska filmen utspelar sig i Norrköping och heter "Susanne Brinks Arirang". Arirang är namnet på en sydkoreansk folksång.

Tobias Hübinette är själv adopterad från Sydkorea och kan känna sig både rörd och smått irriterad över det sydkoreanska intresset för de "förlorade" barnen.

Det är gripande, men samtidigt kan man känna sig exploaterad, säger han. Det är klart att det är fråga om en bearbetning av den skuld och sorg som ivägskickandet av alla dessa barn har lämnat efter sig, men samtidigt finns det någonting bekvämt och oseriöst i den populärkulturella tolkningen av vad som skett.

Som adoptivbarn blir man förvandlad till symbol, liksom även adoptivföräldrarna men det är ingen i Sydkorea som egentligen vet hur man har haft det eller brytt sig om att ta reda på något om Sverige eller Tyskland, England, Holland och så vidare.

Varje vecka sitter miljoner människor bänkade framför teven i Korea, berättar han, och ser program om splittrade familjer som återförenas, både sådana som skingrats genom fattigdom, krig och delningen av Korea, men framför allt är det adoptivbarn som kommit "hem" för att söka sina rötter och hittat sina biologiska föräldrar.

Har du själv försökt hitta dina egna biologiska föräldrar? Ja, det har jag, men jag hittade dem aldrig, säger Tobias Hübinette.

Hans egna adoptivföräldrar hör till arbetarklassen, men det typiska är att adoptivföräldrarna är välutbildade personer i den övre medelklassen.

Vi har haft det bra, säger han, men samtidigt visar inte minst svensk forskning av många vuxna adoptivbarn inte mår särskilt bra och självmordsfrekvensen bland adoptivbarn är fem gånger så hög som i normalbefolkningen. Ingen annan grupp har så hög självmordsfrekvens. Hur det egentligen är att vara adopterad vill han nu försöka undersöka mera ingående bland annat genom att läsa självbiografier och andra texter av adopterade i olika länder.

I Sverige har Astrid Trotzig skrivit om sina erfarenheter, men det finns fler exempel utomlands, berättar han. Sydkorea har täckt in hela västvärlden med sina adoptioner, både USA och Europa. Nu har adoptivbarnen vuxit upp och vill berätta sin egen historia, analysera sin egen situation.

Jag har en teori där jag jämför adoptivbarn med transsexuella, säger Tobias Hübinette. Precis som transsexuella är adopterade från Sydkorea helt andra personer inuti än utanpå, det blir uppenbart när man är vuxen och inte har sina adoptivföräldrar intill sig längre, som kan förklara vem man är. För en del blir kanske spänningen mellan vem man är, alltså svensk, och vem man ser ut att vara, för stor, menar han.

KERSTIN VINTERHED